

Windmölle

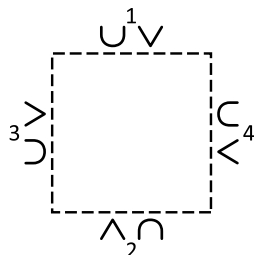
Tempo MM ♩ = ca. 70

Volgorde muziek A (A:A:B:C:D:) 2x

A: A°

Volgorde dans abcdefghicdefghjk
(sorry)

Beginopstelling

vierkant van vier paren,
paar twee tegenover paar één,
paar drie rechts van paar één

Beginhouding

vrouwen handen samen voor het schort,
mannen houden broekband vast ter hoogte van de vestzakjes

3/4 maat

A 1-8

a. balans

voorspel vier maal balans in klokrichting en terug, oftewel 'heen en weer wiegen'

A 1-8

b. kring

handen vast in w-houding; beginnend met de linkervoet acht wandelpassen in klokrichting, de mannen tillen de voeten hoger op dan normaal, de vrouwen heffen de voeten schuin naar binnen op en plaatsen die weer op de danslijn; halve draai op maat 8

A: 1-8

acht wandelpassen in dansrichting; eindigen op beginplaats

3/4 maat

c. vrouwen wegbrengen

gesloten danshouding

A 1-4

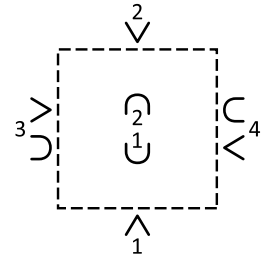
paar 1 en 2 dansen met vier walspassen een halve kring rond in dansrichting

5-6

met twee walspassen brengen de mannen hun vrouw naar het midden, de vrouwen komen rug aan rug te staan (elkaar niet aanraken)

7-8

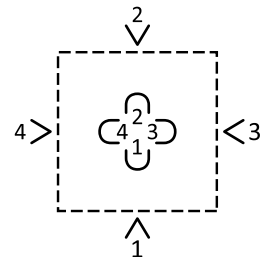
met twee walspassen dansen de mannen rechtsonder een hele draai zodat ze op de plaats van de tegenoverstaande man uitkomen (zie figuur 1)

figuur 1

A: 1-8

herhaal figuur c maat A 1-8 door paar 3 en 4 men eindigt zoals aangegeven in figuur 2

figuur 2

d. mannen rond met klappen

vrouwen handen vast op schouderhoogte en balans op de plaats, beginnend naar rechts

B 1-8

met acht walspassen dansen de mannen in dansrichting bijna een hele kring om de vrouwen; met uitgestrekte armen maken ze grote boogbewegingen waarbij ze op iedere tel op heuphoogte in de handen klappen

e. molenwieken

de man neemt met zijn rechterhand de rechterhand van zijn partner en met zijn linkerhand de linkerhand van de vrouw daarnaast; armen gestrekt

B: 1-8

met acht bijtrekpassen danst men in klokrichting één keer rond; de vrouwen zorgen dat ze met de ruggen bij elkaar blijven

f. ketting

linkerhanden los

C 1-8

ketting met walspassen in dansrichting, beginnend met de partner met de rechterhanden; daarna de vrije arm met een boog opzwaaien en vastpakken bij de onderarm, zodat de kring klein blijft

C: 1-8

herhaal figuur f maat C 1-8

g. wandeling

aangepaste heupschouderhouding, man geeft vrouw rechterhand en leidt haar daarmee over haar hoofd tot naast zich, handen blijven naast haar rechterschouder; zij legt haar linkerhand om het middel van de man en hij pakt deze vast

D 1-8

beginnend met rechervoet acht wandelpassen in dansrichting; de man maakt in maat 8 een pasje extra

h. wals

D: 1-8

in gesloten danshouding rondwalsen in dansrichting; uitkomen op de beginplaats

3/4 maat

i. vrouwenmolen

- A 1-8 de mannen balans op de plaats en met hun armen dezelfde bewegingen als in figuur d
- de vrouwen dansen met rechterpolsmolen rechtsom (vrije hand in de zij) acht wandelpassen beginnend met links, halve draai binnendoor op maat 8
- A: 1-6 met linkerpolsmolen linksom terug
- 7-8 met halve draai rechtsom komt iedere vrouw op de beginplaats naast partner
- A 1-8
- A: 1-8
- B 1-8
- B: 1-8
- C 1-8 herhaal figuur c t/m h
- C: 1-8
- D 1-8
- D: 1-8

j. mannenmolen

- A 1-8 de vrouwen blijven op hun plaats staan en maken met hun armen dezelfde bewegingen als de mannen in figuur d
- de mannen dansen met rechterpolsmolen rechtsom (vrije hand in de zij) acht wandelpassen beginnend met links, halve draai binnendoor op maat 8
- A: 1-7 met linkerpolsmolen linksom terug
- 8 eindigen voor de partner

k. slotwals

- A^o 1-8 in gesloten danshouding rondwalsen in dansrichting
- 9-12 beiden geven rechterhand vast, maken de wijsvinger van de linkerhand nat en steken die in de hoogte om te voelen waar de wind vandaan komt daarna tegenover elkaar knielen op de rechterknie
- opmerking:*
indien niets anders aangegeven: balans zoals beschreven in figuur a

Achtergronden

De 'Windmölle' is één van de vele quadrilles uit het Nederlands-Duitse grensgebied.

Volgens Herbert Oetke - Der deutsche Volkstanz – 1982 zou de dans en een wat eenvoudiger vorm al voor het jaar 1800 bekend zijn geweest. Vanaf ca. 1860 zou de dans in zijn huidige vorm bestaan. Opvallend is dat bovenvermelde in Diepenheim aangetroffen melodie duidelijk afwijkt van de melodie zoals die onder andere in het boek van Oetke vermeld staat als 'Windmöhl' of 'Windmüller', afkomstig uit Scheessel.

Line Tiggers geeft in de bundel 'De bonte Rei' dezelfde melodie als Herbert Oetke. Haar dans-

beschrijving van de Windmolen komt in grote lijnen overeen met de door ons beschreven versie. Wij vermoeden dat de melodie zoals gespeeld in Diepenheim een gevolg is van de overlevering zonder bladmuziek.

Aangezien de Stedeker Daansers uit Diepenheim nu alle muziek hebben genoteerd zal een verdere evolutie waarschijnlijk niet meer plaatsvinden.

Deze dansbeschrijving is eerder verschenen in 'Muziek en dans uit Oost-Nederland'.

Die beschrijving was echter incompleet.

De muzieknootatie is van Frans Tromp.